

Buton de Alice Chana

Kategorie: Biografie

Alice Chana de Buton urodziła się w 1901 r. w Berlinie, córka Moise i Rebeki z Szackich. Od 1921 r. mieszkała w Wiedniu i gdzie pracowała jako sekretarka w kancelarii prawnej, prawdopodobnie u dr. Rudolfa Schalka (1869-1942).

16 października 1941 r. przybyła pierwszym transportem z Wiednia do łódzkiego getta. Z karty meldunkowej Alice de Buton wynika, że była protestantką i osobą rozwiedzioną (jako mężatka nosiła nazwisko Kraus). W getcie zamieszkała od lipca 1943 r. z Raoulem de Buton (1906-1944?), prawdopodobnie bratem lub kuzynem (Raoul był deportowany do getta w Łodzi z Kolonii jesienią 1941 r.; od maja 1942 r. przebywał pod Łodzią jako robotnik przymusowy).

Znalazła zatrudnienie początkowo w [Wydziale dla Wsiedlonych](#) (vide), a od 8 grudnia 1941 r. w [Wydziale Archiwum](#) (vide), gdzie m.in. prowadziła korespondencję z niemieckimi władzami getta oraz należała do zespołu redagującego Biuletynu Kroniki Codziennej (vide [Kronika](#)). Pisała wiersze i szkice na temat rzeczywistości getta. Część z nich została włączona w korpus Kroniki w stałej rubryce „Małe zwiędziadło getta”. W tekście „Jak pracuje nowo wsiedlony w getcie” wspominała, że w Wiedniu, gdzie pracowała w kancelarii adwokackiej, była laureatką konkursu na najlepszą maszynistkę. Umiejętności oraz przywiezione z Wiednia świadectwa i rekomendacje pozwoliło jej znaleźć pracę w administracji getta.

Przeżyła wojnę i prawdopodobnie wyjechała do rodziny do Nowej Zelandii. Zmarła w 1953 r. w Auckland.

Źródła

Archiwum Yad Vashem, RG 06/213, Abteilung für Eingesiedelte.

APŁ/ 278, 2317, s. 15171, s. 15172 (karty pocztowe).

Całość odnalezionej twórczości Alice de Buton została opublikowana w: Oblicza getta. Antologia tekstów z łódzkiego getta, oprac. K. Radziszewska, E. Wiatr, Łódź 2016.

Referencje

https://collections.arolsen-archives.org/en/archive/66747827/?p=12&s=Buton&doc_id=66747827

<https://billiongraves.pl/grave/Alice-De-Buton/8661981>

Tagi

administracja żydowska Żydzi z Rzeszy i Protektoratu

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 15-09-2025